

OPS 2016 LPR

Opetussuunnitelmaprosessi

2013-2014, 2014-2015

Opetussuunnitelmaprosessin taustaa

- **Kasvatus- ja opetustoimen strateginen toimintasuunnitelma 2013-2016**
 - * laadittiin laajapohjaisen sidosryhmäkyselyn pohjalta (Fountainpark)
 - * strategian yhteydessä päivitettiin arvot, toiminta-ajatus, keskeisimmät strategiset kehityskohteet jne.
 - * strategian sisältö ”keskustelee” läheisesti uusien opetussuunnitelman perusteiden kanssa ja sisältää kuntakohtaiset arvo- ja painopistevalinnat
 - * strategia kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen, joten jatkumo varmistuu
 - * koulut kirjaavat lukuvuosittain strategian toimeenpanotoimenpiteet
 - * strategia kuvamuodossa seuraavassa diassa

Opetussuunnitelmaprosessin tavoitteet ja lähtökohdat

- Tavoitteena on, että kaikki organisaation jäsenet ”*oppivat*” yhteisöllisen prosessin myötä opetussuunnitelman perusteiden sisällön ja toiminnassa tapahtuu perusteiden edellyttämät muutokset
- Tavoitteena vahvistaa pedagogista johtajuutta ja saada aikaan ”jatkuva” opetussuunnitelmaprosessi
- Tavoitteena on toteuttaa prosessi mahdollisimman pitkälti muutoinkin kehittämiseen käytettävissä olevilla resursseilla
- Opetussuunnitelmaprosessista kunnan tasolla vastaa perusopetusjohtaja yhdessä perusopetuksen johtoryhmän kanssa (yläkoulujen rehtorit, aluerehtorit)
- Aluerehtorit vastaavat prosessista oman alueen tasolla, rehtorit oman koulun tasolla
- Linkitys esiopetuksen ops-prosessiin tapahtuu kaikilla tasoilla

Opetussuunnitelmaprosessi 2013-2014 kunnan tasolla

- Perusopetusjohtaja ja rehtorit osallistuivat **Hyvää oppimista – koulutukseen (Ops-koulutus)**
 - * koulutuksen toteutti Päivi Hartman
 - * koulutus sisälsi viisi lähiopetuspäivää ja kouluissa tehdyt välitehtävät
 - * koulutuksen ohjelma ja välitehtävät on esitelty seuraavissa dioissa
- Lisäksi kuntakohtaisesti järjestettiin **esi- ja alkuopetuksen yhteinen seminaari** 11/ 2013 (2 pv)
 - * koulutuksen ohjelma myöhemmissä dioissa
- Kuntakohtaisesti järjestettiin yhteistyössä Microsoftin kanssa seminaari 11/2013, joka integroitiin opetussuunnitelmaprosessiin, kouluttajana toimi **kasvatuspsykologian professori Kirsti Lonka**
- FCG:n Lappeenrannan toimipisteessä oli tarjolla opetussuunnitelman teemoihin liittyviä **koulutuspäiviä** opetushenkilöstölle (toiminnallisuus, Malti-koulutus, Avekki-koulutus, ratkaisukeskeisyys jne.)

1. Lähipäivän ohjelma 21.11.2013 klo 9-16

Kouluttajat: KM, työnohjaaja Päivi Hartman,
VTM kouluttaja-työnohjaaja Jorma Ahonen

Päivän teema:
Oppiva organisaatio ja yhteisöllinen
kehittäminen

”Yhteiselle matkalle lähdössä –
tutustuminen sekä prosessin esittely”

Kurkistuksia OPS:n perusteisiin ja
näkökulmia yhteisölliseen OPS-työhön

Koulu oppivana organisaationa

Narratiivisuus koulun kehittämisen
välineenä

Yhteisöistunnon metodiikka ja harjoitus

1. Välitehtävä – yhteisöllisyyden portaat

- Jokainen koulu tutustui yhteisöllisyyden portaisiin ja arvioi, millä yhteisöllisyyden portaalla parhaillaan ollaan
- Yksilön matka yhteisöllisyyteen < yhteisöllinen kasvuprosessi
- J.Ahonen & M.Näsi (2009) ja NOPS 2016 -hanke (2013)
- **Yhteisöllisyys - yhdessä tekemisen ja jakamisen kulttuuri**
 - **pyyteetön tekeminen**, jopa uhrautuminen (< *altruismi*) ja toisia palveleva kiintymys ja rakkaus (< *agape*)
 - **aloitteellisuus, luova ideointi**, itsensä ylittäminen toisten hyväksi
 - **toisten oma-aloitteinen palveleminen**, luottamustehtävät, ystävyys (< *filia*)
- **Sitoutuminen**
 - **rakentaminen** – yhdessä tekeminen, keksiminen, luova kuvitteleminen
 - **jakaminen** – toisten opettaminen, ohjaaminen, kasvattaminen
 - **tekeminen** – toimiminen muiden kanssa yhteisen suunnitelman mukaan
 - **suunnitteleminen** – asioiden kehittäminen, visiointi, tavoitteiden muotoileminen
- **Tekeminen**
 - **auttaminen – neuvominen**: oman taidon ja tiedon luovuttaminen toisten yhteisen käyttöön
 - **keskustelu** – tasavertainen osallistuminen yhteiseen ajatteluun ja yhteisten merkitysten luontiprosessiin
 - **kommentointi** – oman ajattelun tuominen mukaan toisten johtamaan keskusteluun, luottamusta vastavuoroisuuteen ja ymmärtämiseen
 - **itsensä ilmaiseminen** – sanallisen kommunikaation ensiaskeleet, sisäinen toivo myönteisestä ymmärryksestä, rohkaistuminen vuorovaikutukseen
- **Kommunikaatio - vuorovaikuttaminen**
 - **arvostaminen, kunnioittaminen** – toisten kohtaaminen positiivisesti ymmärtävällä ja hyväksyvällä tavalla (sanaton viestintä, käyttäytyminen)
 - **välittäminen** – reagointi tunnetasolla osallisuuteen ja toisiin
 - **kiinnostuneisuus** – tiedollinen osallisuus saatuun ja kuultuun tietoon
 - **kuuntelu** – ajan antaminen ja salliminen toisten puheelle ja ajattelulle
 - **läsnäolo** – suostuminen lähellä olemiseen, yhteisön hyväksyminen
 - **toisista tietoiseksi tuleminen** – osallisuuden tarpeen sisäinen tiedostaminen
- **Osallisuus**
- **Erillisuus - yksin tekemisen kulttuuri**

2. ja 3. lähipäivän ohjelma 28.-29.1.2014

Kouluttajat

Päivi Hartman ja tutkija Sirkku Kupiainen, koulutuksen ja tutkimuksen arviointikeskus, Helsingin yliopisto

Teema

Hyvä oppiminen, hyvä opetus ja tulevaisuuden edellyttämä osaaminen

Ohjelma 1. päivä

Kokemusten vaihtoa välityöskentelystä

Muutosvirrat ja tulevaisuuden edellyttämä laaja-alainen osaaminen (alustus ja ryhmätyöskentely)

Hyvä oppiminen ops:n perusteluonnoksissa (alustus ja ryhmätyöskentely)

Keskeisten ops:n käsitteiden määrittelyä

Ohjelma 2. päivä

Edellisen päivän reflektio

Oppimaan oppiminen koulupolun varrella – ajattelun taitoa, älyllistä uteliaisuutta ja oppimisen iloa (alustus ja keskustelutehtäviä)

Oppimaan oppiminen esikoulusta
lukion loppuun
ajattelun taitoa, älyllistä uteliaisuutta ja
oppimisen iloa

Sirkku Kupiainen
Lappeenranta 29.01.2014

HELSINKIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Faculty of Behavioural Sciences/
Centre for Educational Assessment / <http://www.helsinki.fi/social>
Kupiainen 2014

www.helsinki.fi/yliopisto 29.01.2014 1

2. Jakson välitehtävä

- Jokainen koulu perehtyi opetussuunnitelman perusteiden yleiseen osaan ja poimi keskeiset käsitteet ops-puuhun

3. Jakson ohjelma 26.3.2014

Kouluttajat

Päivi Hartman, kehittämisspäällikkö Pasi Silander Stadin eKampus

Teemat

Tvt tulevaisuuden oppimisen, opettamisen ja johtamisen välineenä
Päivä kytkeytyy Kirsti Longan luentoan tulevaisuuden oppimisesta ja oppimisympäristöistä

Ohjelma

Kokemusten vaihtoa välityöskentelystä ja edellisen päivän reflektointia (Kirsti Longan luento)

Tietoyhteiskuntakehityksen strateginen johtajuus koulussa ja opetustoimessa

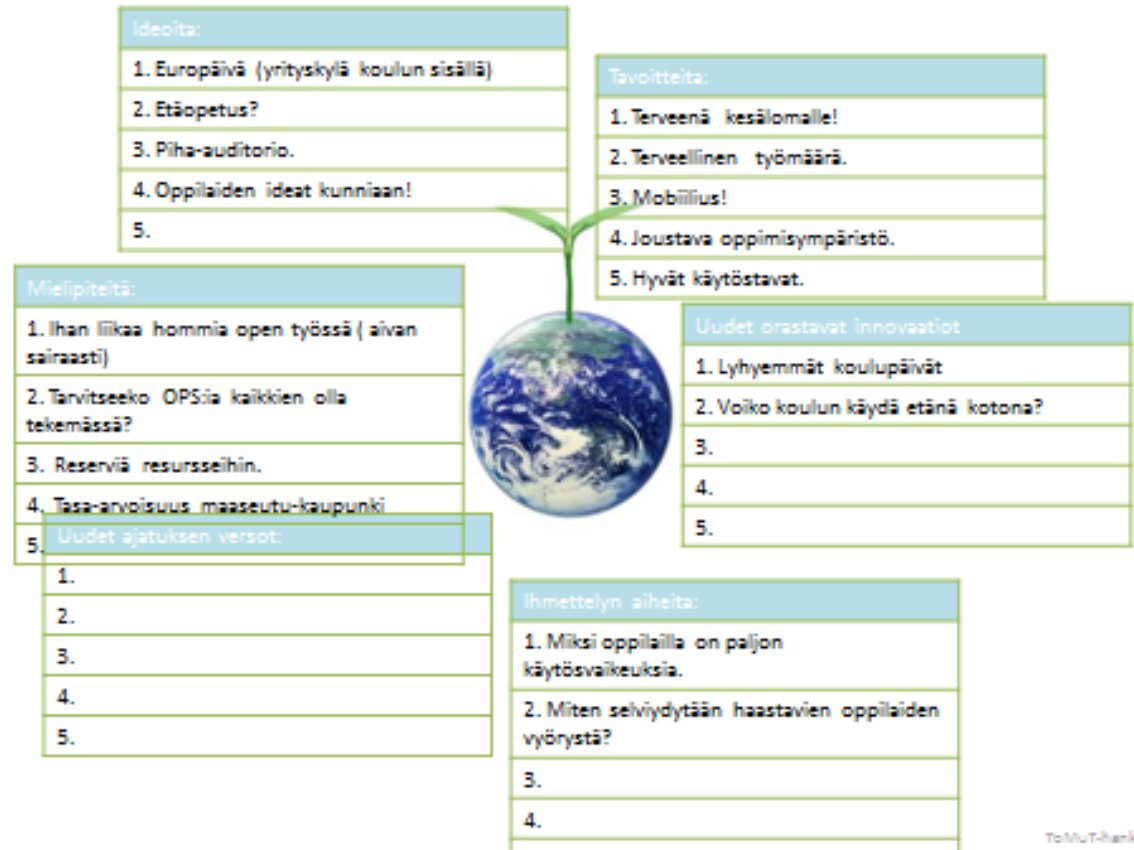
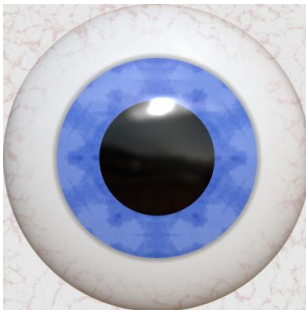
Päivien teemoja kokoava toiminnallinen työskentely

Välityöskentelyn ohjeistus

3. Jakson välitehtävä

- Jokainen koulu laatii visiotyökirjan tai vastaavan kuvatakseen oman koulun vision

Visiotyökirja

Silander 2012

4. jakson ohjelma 8.5.2014

Kouluttaja

Päivi Hartman

Teema

Ops koulun kehittämisen välineenä – tilannekatsaus ja jatkosuunnittelua

Ohjelma

Ops koulun kehittämisen välineenä – KT Pekka Rokka (videohaastattelu)

Ops-työn tiekartta – missä mennään kansallisella, kunnan, alueen ja koulun tasolla

Kokemuksia ProKoulu-työskentelystä Lappeen koulussa – vuorovaikutustaitojen oppimisen malli (koulun edustajat)

Perusteluonnoksiin perehtyminen

Evästys syksyn jatkotyöskentelyn suunnitteluun

4. jakson välitehtävä

- Jokainen alue ja koulu päivittää oman ops-tiekartan

<p>014 kevät</p>	<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen valtakunnallinen perustely jatkuu.</p> <p>Esiopetuksen perusteluunnoksesta saatu palaute otetaan huomioon.</p> <p>Paikallista opetussuunnitelmatyötä tukevat tilaisuudet jatkuvat</p> <p>Opetushenkilöstön täydennys- koulutus jatkuu</p> <p>Kolmas kommentointipyyntö, luonnon perusopetuksen ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi (huhtikuu)</p>	<p>Miten perusopetus ja nykyinen opetussuunnitelmamme nyt toimivat?</p> <p>Millaiset ovat mahdollisuudet lisäopetukseen? Entä mahdollisuudet perusopetukseen valmistavaan opetukseen?</p> <p>Mitkä ovat vahvuutemme ja kehittämistarpeemme? Mikä opiskelussa on olennaista hyvän oppimisen ja ihmisenä kasvun kannalta? Miten sen pitäisi näkyä opetussuunnitelmissa?</p> <p>Tarvitsemme uutta osaamista tai koulutusta paikalliseen opetussuunnitelmatyöhön?</p> <p>Miten prosessi olisi hyvä toteuttaa?</p>	<p>2014 tammikuu Liittyminen opstuki2016 – koulutukseen</p> <p>Alueellinen Ops-työryhmän perustaminen</p> <p>Hartmanin koulutuksen välitehtävät viety opetushenkilöstöön</p> <p>yhdessä esi- ja perusopetuksen kanssa (varhaiskasvatuksen edustus: Riitta Härkönen Kourulasta, Marjo Nakari Skinnarilasta, Anne Nylund Lappeelta ja Helena Vihavainen). Ryhmä on kokoontunut jo muutaman kerran, ja seuraava tapaaminen 27.3. Työryhmä on osallistunut yhteisen veso-päivän suunnitteluun ja toteutukseen.</p> <p>Veso-päivä pidettiin yhdessä perusopetuksen 1-9-lk:n kanssa 15.2. Kouluttajana Terhi Toikkanen + ryhmätyöskentely aiheena tulevaisuuden edellyttämä laaja-alainen osaaminen. Veso-päivään osallistuivat kaikki alueen eskariopettajat ja päiväkotien johtajat. Ennen vesoa kaikki varhaiskasvatuksen edustajat olivat lukeneet ops-luonnokset ja tutustuneet myös perusopetuksen luonnosversioon ryhmätyöaiheen osalta.</p> <p>Em. työryhmän jäsenet osallistuvat OPSuki2016-koulutuspäiviin Tampereella tammi-, huhti- ja lokakuussa 2014.</p> <p>Aluekokouksessa 13.3. päiväkodin johtajien ohjeistus / ideointi vanhempien ja eskari lasten kuulemisen tavoista kevään palauteen osalta. Ohjeistus johtajilta omien talojen esiopetusryhmiin.</p> <p>Alueen eskariopettajien ops2016 – iltapäiväkahvit' pidetään huhtikuussa 2014 : toteutetaan niin, että mahdollisimman moni eskariopettaja pääsee</p>	<p>Päiväkodin ja koulun yhdistävät teemat ja tarvittavat taidot</p> <p>Itsestä, tavaroista ja ympäristöstä huolehtiminen.</p> <p>Vuorovaiikutustaidot</p> <p>Positiivinen asenne</p> <p>Oman toiminnan ohjaus</p> <p>Itsetunto</p> <p>Motivaatio</p> <p>Erillaisuuden hyväksyminen</p> <p>Yhdessä tekeminen, toiselta oppiminen</p> <p>TVT-taidot</p> <p>Monipuoliset työskentelytavat</p> <p>KIVA-koulu, kummitoiminta, esi-ja alkuopetuksen yhteistyö</p> <p>Oppilaat mukana suunnittelussa</p> <p>Oppilaslähtöisyys</p> <p>Yhteiset säännöt</p> <p>Omaan tahtiin eteneminen</p> <p>Palkkiojärjestelmä/Vapaus ja vastuu</p> <p>Oppilaskunta</p> <p>Huoltajat mukana suunnittelussa</p> <p>Avoim yhteistyö</p> <p>Vanhempaintoimikunta</p> <p>Wiima</p> <p>Vanhempainillat</p> <p>Arviointikeskustelut</p> <p>Millaista osaamista tarvitaan</p> <p>TVT</p> <p>Nepsy</p> <p>Asennekasvatusta (Avoimuus ja rohkeus kokeilla uutta)</p> <p>Sidosryhmien hyödyntäminen</p> <p>Yhteistyö ja verkostoituminen</p> <p>Ilmiöperhaisuus</p>
------------------	--	---	--	---

Esi- ja alkuopetuksen seminaari 11/2013

TIISTAI 5.11.2013

Seminaarin puheenjohtajana perusopetusjohtaja Mari Routti

ESI- JA PERUSOPETUKSEN AJANKOHTAISET VALTAKUNNALLISET KUULUMISET

10.00 - 10.20	Ilmoittautuminen ja tulokahvi
10.20 - 10.30	Seminaarin avaus
puheenjohtaja Mari Routti
10.30 - 12.00	Esi- ja perusopetuksen uudistuvat perusteet - haasteita paikalliseen kehittämiseen
opetusneuvos Arja-Sisko Holappa, OPH

VUOROVAIKUTUS OPETUSTYÖN PERUSTANA

12.00 - 13.00	Lounas
13.00 - 14.30	Lapset, vanhemmat ja henkilökunta puhaltamassa yhteen hiileen - ammatillinen vuorovaikutus esi- ja perusopetuksessa
yliopistonlehtori Tuulikki Venninen, Helsingin yliopisto
14.30 - 15.00	Kahvitauko
15.00 - 16.45	Edelliset teemat jatkuvat
yliopistonlehtori Tuulikki Venninen, Helsingin yliopisto
16.45 - 17.00	Seminaarin ensimmäisen päivän yhteenveto ja keskustelua

- 09.00 - 09.15 Learning cafe –menetelmän esittely ja ohjeet työskentelylle
- 09.15 - 12.00 Keskustelua pienryhmissä Learning cafessa.
Valitse alla olevista teemoista 3-4 ryhmää, johon osallistut aamupäivän aikana
1. Tulevaisuuden TVT -taidot - haaste kouluille
 2. Objektista subjektiksi: miten oppiminen voi muuttua toiminnallisemmaksi?
 3. Oppilaan motivaation vahvistaminen kannustamalla
 4. Mitä on hyvä oppiminen?
 5. Esiopetuksen oppilashuolto
 6. Toiminnallisuus esiopetuksessa
 7. Lasten osallisuus esiopetuksen suunnittelussa
 8. Esi- ja perusopetuksen yhteinen ops-prosessi
 9. Traketon - Kirjoittamalla lukemaan
 10. Tiedonsiirto esi- ja alkuopetuksen välillä
- Kahvi työskentelyn lomassa

12.00 - 13.00 Lounas

ILMIÖPOHJAINEN / EHEYTTÄVÄ OPPIMINEN OPPIJAN MOTIVOIJANA

- 13.00 - 14.30 Ilmiölähtöinen oppiminen esi- ja perusopetuksen toimintatapana
yliopistonlehtori Hannele Cantell, Helsingin yliopisto
- 14.30 - 15.00 Kahvitauko
- 15.00 - 16.00 Edellinen aihe jatkuu
- 16.00 - 16.15 Seminaarin yhteenveto ja päätös

Ops - työskentely palvelualueilla ja kouluissa 2013-2014

- Rehtorikoulutuksen välitehtävien lisäksi palvelualueet ja koulut ovat itse suunnitelleet ja toteuttaneet
 - * koulutuspäiviä (vesot, pedagogiset kahvilat)
 - * vanhempainiltoja ja lauantaityöpäiviä
 - * kyselyitä vanhemmille ja oppilaille
 - * osallistaneet oppilaat työskentelyyn
 - * perustaneet sosiaaliseen mediaan suljettuja ryhmiä (esim. Sammon taonta – Sammonlahden palvelualueen suljettu ops-ryhmä Facebookissa, jossa mm. opettajien arkikuvahaaste OPS 2016-kokeiluista 😊)

OPETUSSUUNNITELMAT UUDISTUVAT SYKSYLLÄ 2016

Opetussuunnitelmat uudistuvat ja uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016 alkavan lukuvuoden alusta lukien. Uudistuksen tavoitteena on tehdä Suomen kouluista mm. osallistuvampia, liikkuvampia, luovempia ja kielellisesti rikkaampia. Uudistumista tarvitaan, koska koulua ympäröivä maailma ja lainsäädäntö on muuttunut. Uudistustyö on koulussamme jo täydessä vauhdissa. Toivomme, että te vanhemmat tulette mukaan meidän Kimpisen alueen opetussuunnitelmatyöhön **mieltimällä ja vastaamalla yhdessä lapsenne kanssa** seuraaviin kysymyksiin. Saatuja ajatuksia käsitellään luokissa keskustellen ja me opettajat hyödynnämme tietoja opetussuunnitelmatyössä. Mikäli teillä on lapsia Kimpisen yläkoulussa niin pyydämme teitä vastaamaan myös yläkoulussa olevan oppilaan huoltajakyselyyn Wilmassanne.

Oppilaan nimi ja luokka: _____

1. Mitä tietoja ja osaamista koulussa tulisi opiskella lisää?
2. Millaista osaamista tarvitaan tulevaisuudessa?
3. Millaisessa koulussa kaikilla on hyvä olla?

**Kimpisen koulun
huoltajakysely...**

Kesämäenrinteen oppilaat kuvittivat ops-puun hedelmät...

Kaukaan koulun 4. luokkalaisten opetussuunnitelmatyön pohjavalmistelua kiinnittämällä eväskoriin asioita, joita haluaisivat koulun heille opettavan:
"Ystävällisyys, itsenäisyys, sosiaaliset taidot, kunnon liikuntaa, ei mitään höntsäilyä, rauhallisuus, kansainvälisyys..."

Ops - työskentely 2014-2015

- Rehtoreiden koulutuspäivät jatkuvat, mukaan myös ops-työskentelyn avainhenkilöitä kouluilta
 - * 15.9. ja 19.11. (15.9. ohjelma myöhemmin esityksessä)
 - * kouluttajana jatkaa Päivi Hartman ja vierailevat kouluttajat
 - * kevään päivistä sovitaan loppusyksystä (27.1. sovittu jo)
- Palvelualueet ja koulut jatkavat omia prosessejaan (koulutus ym.)
- Syyskuussa otettiin käyttöön Pedanet koko kunnassa, ops-materiaalit tallennetaan sinne
- Opettajien täydennyskoulutuspäivät jatkuvat (mm. toiminnallinen oppiminen, ilmiöpohjainen oppiminen, PBL-päivä jne.)
- Esi- ja alkuopetuksen seminaari jälleen 11/2014 (ohjelma myöhemmissä dioissa)
- Kuntakohtaiset osat opsiin valmistellaan 11/2014 – 02/2015 (mahdollisimman vähän kuntakohtaista osuutta, painopiste vahvasti palvelualueilla ja kouluissa)
- Alue- ja koulukohtainen ops-valmistelu ja kirjoittaminen 03/2015 – 03/2016

6. lähipäivän ohjelma 15.9.2014 ja ennakkotehtävä

Teema

Opetussuunnitelmatyö kouluyhteisössä

Sisällöt

Koulun tasoisen opetussuunnitelmaprosessin rakentaminen ja johtaminen

Ops - työskentely osana jatkuvaa koulun kehittämistoimintaa

Osallistavia menetelmiä ops - työhön

Ytimen etsintää

Mihin uusi ops kouluja haastaa?

Ennakkotehtävät

Kukin rehtori valmistautuu esittelemään oman nimetyn OPS-vastuualueensa tilannekatsauksen eli mitä havaintoja olet tehnyt perusteita lukiessasi ja mahdollisesti muutakin ajankohtaista teemaa koskettelevaa.

Tee esityksestä 1-3 diaa, ne siirretään materiaalipankkiin Peda.net–ympäristöön kaikkien käyttöön. Aikaa kuhunkin esitykseen koulutuspäivässä on noin viisi minuuttia.

Kaikki osallistujat perehtyvät OPS2016–perusteluonnoksiin kokonaisuutena. Pohtikaa, sitä mitä muutosta niillä kouluihin halutaan ja mihin ne nimenomaisesti omaa kouluanne haastavat. Kontaktipäivän työskentelyssä jatkamme teeman työstämistä.

Ennakkotehtävät Pedanetissa...

https://peda.net/lappeenranta/rehtoreiden-ops/el/ Ennakkotehtävän palautus

Äidinkieli_Sari_Luukkonen Lataa: ÄIDINKIELI.pptx 179,6 kt
Hiltunen, Minna 10. syyskuuta 2014 13.33
0 kommenttia

Luku 6. Oppilaan arviointi: Jyrki Yläräkkola Lataa: Luku 6 oppilaan arviointi.pptx 71,9 kt
Yläräkkola, Jyrki 10. syyskuuta 2014 10.20
0 kommenttia

Kemian osuus OPSissa Lataa: Kemian osuus OPS-perusteissa.pptx 70,4 kt
Lind, Jukka 9. syyskuuta 2014 13.56
0 kommenttia

Toimintakulttuuri luvut 4.1 - 4.2 Lataa: Toimintakulttuuri luvut 4.1 - 4.2.pptx 86,7 kt
Auronen, Jyrki 9. syyskuuta 2014 13.10
0 kommenttia

LUKU 15.1.-15.3. johdanto (Heikki Laivamaa) Lataa: 15.1.-15.3. yläkoulu (Heikki Laivamaa).pptx 182,7 kt
Laivamaa, Heikki 9. syyskuuta 2014 12.45
0 kommenttia

LUKU 9 Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus Lataa: Ennakkotehtävä OPS-koulutus_140915_kieli- ja kulttuuriryhmien opetus_Raasumaa_Vesa.pptx 66,5 kt
Raasumaa, Vesa 9. syyskuuta 2014 11.09
0 kommenttia

Maantieto Lataa: Maantieto.pptx 69 kt
Rissa, Aro 9. syyskuuta 2014 9.31
0 kommenttia

6. lähipäivän ohjelma

Tervetuloa koulutukseen!

Prosessin esittely, työtavat ja oppimisympäristö, Päivi Hartman ja Jari Kivistö

OPS2016 –työn ajankohtaiskatsaus, Mari Routti

Hyvä koulun OPS-prosessi, Päivi Hartman ja Jari Kivistö

Ajankohtaiset teemat, OPS:n yleinen osa, Rehtorit

Yleisen osan herättämät kysymykset OPS-työlle - Oppimiskuppila–työskentely

Ajankohtaiset teemat, vuosiluokkaosuudet ja oppiaineet, *Rehtorit*

Oppimiskuppilatyöskentelyn jatko ja galleriakävelynä tutustuminen tuotoksiin

Välityöskentelyn ohjeistus ja koulutuksen päättäminen

Esi- ja alkuopetuksen seminaari 4.-5.11.2014

ESI- JA ALKUOPETUKSEN NIVELVAIHE JA UUDET OPETUSSUUNNITELMAT

09.45 – 10.15	Ilmoittautuminen ja tulokahvi
10.15 – 10.20	Seminaarin avaus
10.20 - 12.30	Oppia, iloa, osallisuutta - Tarinoita yhteistoiminnallisuudesta, oppimisen ilosta, leikistä, osallisuuden edistämisestä, mobiilioppimisesta ja kaikille yhteisen koulun rakentamisesta. OPS 2016 on meille mahdollisuus - miksi emme käyttäisi sitä hyväksi? Jukka Vetoniemi, ohjaava opettaja, Oppimis- ja ohjauskeskus Mäntykangas
12.30 – 13.30	Lounas

AKTIVOIVA TYÖSKENTELYTAPA ESI- JA ALKUOPETUKSESSA

13.30 – 15.00	Miksi ja miten opetus muuttuu? Miten oppilas aktivoidaan? Aktivoivan ja elämälähtöisen pedagogiikan avaimet Toiminnallinen oppiminen esi- ja alkuopetuksen arjessa Steinerkoulun opettaja, tietokirjailija Jarno Paalasmaa
15.00 – 15.15	Kahvitauko
15.15 – 16.00	Työskentely jatkuu
16.00 – 16.30	Yhteinen keskustelu

HYVÄT KÄYTÄNNÖT ESI- JA ALKUOPETUKSEN NIVELVAIHEEN ARJESSA LEARNING CAFE - OPPIMISTA JA KESKUSTELUA PIENRYHMISSÄ

09.00– 12.00	Valitse seuraavista 3 ryhmää joihin osallistut oppimiskahvilan aikana 1. Toiminnallisuus tabletteja hyödyntäen 2. Aihe vielä auki 3. S2 -oppilaan kohtaaminen 4. Pedagoginen johtaminen esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa 5. Vuorovaikutustaitojen harjoittelu 6. Esi- ja alkuopetusta liikunnan keinoin 7. Tutkiva oppiminen 8. Eheyttävä oppiminen 9. Miten varmistetaan lapsen ja perheen osallisuus esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa? 10. Toimintaympäristön rakentaminen
--------------	--

Aikataulu:

klo 9.00 – 09.15	Ohjaus työskentelyyn
klo 09.15 – 09.55	sessio 1
klo 9.55 – 10.35	sessio 2
klo 10.35 – 10.55	Kahvitauko
klo 10.55 – 11.35	sessio 3
klo 11.35 – 12.00	Kiertelyä learning cafe -pöydissä, mahdollisuus tutustua toisten ryhmien tuotoksiin

12.00 – 13.00	Lounastauko
---------------	-------------

OPETTAJUUS MUUTOKSESSA

13.00 – 15.30	Opettaja sanojasta kuuntelijaksi, kontrolloijasta ymmärtäjäksi Professori Pekka Räihä, Itä-Suomen yliopisto
15.30 – 15.45	Seminaarin yhteenveto ja päätös

Opsiin
kirjataan...

Luku 2.4	* <u>po:n arvoperustaa ja oppimiskäsitystä</u> mahd. täydentävät paikalliset näkökulmat tai painotukset
	*arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutuminen opetuksen järjestämisessä ja koulujen työssä
Luku 3.4	*paikallisesti tärkeät, perusopetuksen tehtävää konkretisoivat näkökohdat
	* <u>laaja-alaisen osaamisen mahdolliset</u> paikalliset painotukset ja ne järjestelyt ja toimenpiteet, joilla toteutumista tuetaan ja seurataan

Luku 4.5.	* <u>toimintakulttuurin kehittämisen</u> painopisteet sekä miten yhteistyöllä huolehditaan toimintakulttuurin kehittämisestä
	* <u>oppimisympäristöjen ja työtapojen</u> valintaa ja kehittämistä ohjaavat tavoitteet
	* <u>perusopetuksen yhtenäisyyden</u> ja opetuksen eheyttämisen edistäminen käytännössä
	* <u>monialaisten oppimiskokonaisuuksien</u> paikallisten tavoitteiden ja sisältöjen suunnittelu ja toteuttaminen
	*opetuksen järjestä jän <u>ään oppimiskokonaisuuksien</u> toteutumisen, ja oppilaiden suunnitteluun osallistamisen seuraaminen, arviointi ja kehittäminen

(Taulukko: Leena Pöntynen,
opetuspäällikkö, Ylöjärven kunta)

Luku 5.5	Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö
	*keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja <u>turvallisen koulupäivän luomiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi</u>
	*yhteistyön organisoiminen kunnan / koulun sisällä sekä <u>koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa</u> , seuranta ja kehittäminen,
	*erityinen huomio <u>kodin ja koulun yhteistyön sekä oppilaiden osallisuuden ja yhteistyön tavoitteisiin ja toteuttamiseen</u>

	<u>Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus</u>
	*Etäyhteyksien hyödyntäminen opetuksessa
	*Etäyhteyksien käyttöä ohjaavat tavoitteet ja yhteiset toimintatavat sekä eri toimijoiden vastuut
	<u>Vuosiluokkiin sitomaton opetus</u>
	*miten vsop käytetään (jotkut koulut/kaikki/luokka-asteet/yksittäiset oppilaat jne.)
	*oppimäärään sisältyvät opintokokonaisuudet, joista opinnot rakentuvat
	*tuntijako ja opetuksen tavoitteet ja siällöt näille opintokokonaisuuksille
	*mitkä opintokokonaisuudet ovat oppilaalle pakollisia ja mitkä valinnaisia
	*miten opintojen etenemistä ja opintokokonaisuuksien suorittamista seurataan ja arvioidaan

Yhdysluokkaopetus

*opetuksen järjestämistä ohjaavat tavoitteet ja toimintaperiaatteet

*eri oppiaineiden vuosiviikkotuntien jakaminen vuosiluokille nivelvaiheiden mukaisesta tai oppimäärän jakaminen opintokokonaisuuksiin, jos vsop

Joustava perusopetus

*joustavan perusopetuksen järjestäminen ja keskeiset toimintatavat

*oppilasvalinnan perusteet ja miten valinta käytännössä toteutetaan

*koulun ulkopuolella tapahtuvan opiskelun järjestäminen ja tämän ohjaaminen, seuraaminen ja arviointi

*eri toimijoiden yhteistyö, vastuut ja työnjako

*työssäoppimisjaksojen työpaikkaohjaajien perehdytys työturvallisuuteen, tietosuojaan ja salassapitoon jne.

Muu perusopetusta tukeva toiminta

*kerhotoiminnan, koulukirjastotoiminnan sekä muun perusopetusta tukevan toiminnan tavoitteet ja järjestämisen pääpiirteet sekä yhteys mahd. tarjottavaan aamu- ja iltapäivätoimintaan

*kouluruokailun toteuttamista ohjaavat periaatteet sekä ruoka-, terveys- ja tapakasvatukselliset tavoitteet

*oppilaiden ruokailuun liittyvät erityistarpeet

*miten perusopetusta tukevan toiminnan osalta tehdään yhteistyötä kotien sekä muiden sidosryhmien kanssa

*koulumatkoista ja kuljetuksista ja niihin liittyvistä toimintatavoista tiedottaminen

	<p>*arviointikulttuurin kehittämisen tavoitteet sekä Luku 6.7. keskeiset piirteet</p>
	<p>*arvioinnin ja palautteen antamisen käytännöistä tiedottaminen</p>
	<p>*arvioinnin toteuttamisen ja yhtenäisyyden seuraaminen</p>
	<p>*arvioinnin toteuttaminen:</p>
	<p>*sanallinen / numeroarviointi</p>
	<p>*oppilaan itsearvioinnin edellytysten kehittämisen tukeminen</p>
	<p>*käyttäytymisen tavoitteet ja sen arviointi</p>
	<p>*työskentelyn yleistavoitteet sen arviointi</p>
	<p>*vuosiluokalta siirtymiseen ja luokalle jättämiseen sekä ehtojen suorittamiseen liittyvät käytännöt</p>
	<p>*erityistä tukea saavan oppilaan arviointi</p>
	<p>*päättöarvosanan muodostamisesta päättöarvioinnin kriteerien ja päättöarvosanan muodostamisen periaatteiden mukaisesti</p>
	<p>*oppilaalle annettavien todistusten ulkomuoto</p>

Tehostettu tuki
*tehostetun tuen käytännön järjestäminen
*ped.arvion laadinnan käytänteet
*toimintatavat oppilaan tehostetun tuen aloittamisessa, toteuttamisessa ja päättämisessä
*oppimissuunnitelman laadintaan, arviointiin ja tarkistamiseen liittyvät käytänteet
*yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken pedagogisen arvion ja oppimissuunnitelman laadinnassa, tehostetun tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa
*menettelytavat ja yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa ped. arvion ja oppimissuunnitelman laadinnassa, teh. tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa

Eriytyinen tuki
*erit. tuen käytännön järjestäminen
*ped.selvityksen laadintaan liittyvät käytänteet
*oppilaan ja huoltajan kuulemiseen liittyvä menettely
*erityisen tuen päätöksen tekeminen
*erityisen tuen päätöksen tarkistaminen
*toimintatavata erityisen tuen päättyessä ja tehostetun jatkuessa
*HOJKSin laadintaan, arviointiin ja tarkistamiseen liittyvät käytänteet
*yhteistyö, vastuut ja työnjako ped.asiakirjojen laadinnassa, tuen järjestämisessä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa
*menettelytavat mahd. asiantuntijalausuntojen käytössä
*menettelytavata ja yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa ped. asiakirjojen laadinnassa, e-tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa
*oppimäärän yksilöllistämiseen liittyvät toimintatavat osana ped.selvitysten laadintaa, e-tuen päätöstä ja HOJKSin laatimista
*pidennetyn oppiuvellisuuden järjestäminen
*lapsen ohjautuminen pidennetyn piiriin, monialainen yt prosessissa
*opetuksen käytännön järjestäminen
*yhteistyö esiopetuksen ja muun varhaiskasvatuksen kanssa sekä muu yhteistyö, eri toimijoiden vastuut ja työnjako
*yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa
*eri oppiaineiden mahdollinen yhdistäminen oppiainekokonaisuuksiksi tai jakaminen osa-alueisiin sekä niiden tarkempi kuvaus
*tavoitteiden, sisältöjen ja menetelmien tarkempi kuvaus toiminta-alueittain

Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot
*Käytännön järjestäminen
*yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken
*oppilaalle ja huoltajalle tiedottamiseen ja oppilaan ja huoltajan kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät toimintatavat

Luku 9.5.	*Eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen järjestäminen
	*oppilaiden kieli- ja kulttuuri-identiteetin monipuolinen tukeminen
	*oppimissuunnitelman käyttö oppilaan opiskelun tukena ja sen rakenne ja keskeinen sisältö

10.4.	Kielikylny
	*oppilaaksi oton periaatteet ja kenelle opetus tarkoitettu
	*kohdekielen ja koulun opetuskielen tuntijako
	*miten opetus jakautuu kieliin
	*kohdekielellä opettavien oppiaineiden keskeiset kielelliset tavoitteet
	*tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain
	Varhainen täydellinen kielikylny
	*äidinkielen ja kirjallisuuden sisältöjen jako kielittäin
	Laajamittaisen kaksikielisen opetus
	miten menetellään lyhytaikaisesti Suomessa asuvien oppilaiden osalta
	*oppilaaksi otto: soveltuvuuskokeet ja niiden vaikutus

12	<u>Valinnaiset opinnot</u>
	*tarjottavat aineet: nimi, laajuus, tavoitteet, sisällöt, erityispiirteet, vuosiluokat
	*arviointi
	*taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien käyttäminen
	*vapaaehtoiset ja valinnaiset kielet, niiden wt -jako, tavoitteet ja sisällöt
	*B2-kielen sek mahd. muiden valinnaisten kielten arviointi

	<u>Oppiaineiden tavoitteiden ja sisältöjen jako</u>
Luvut 13-	vuosiluokittain
	Nivelvaiheet
	Toimintatavat e-1.lk
	Toimintatavat 2.-3.lk
	Toimintatavat 7.-6.lk
	Arviointi
	*Vuosiluokkakokonaisuuksien erit.piirteet ja paikalliset painotukset ja miten sitä seurataan / kehitetään
	1.-2.
	3.-6.
	7.-9.
	*oppiaineiden oppimisympäristöihin, työtapoihin, ohjaukseen ja tukeen liittyvät erityispiirteet
	1.-2.
	3.-6.
	7.-9.

Prosessin jatko...

...kun kesä vaihtuu syksyksi, syksy talveksi, tarkennetaan jatkon askelmerkit ☺